ním konkretních případů. Vedle toho přináší i příslušné prováděcí výnosy ministerstva financí spolu s tabulkami o výši srážky daně důchodové a příspěvku na obranu státu při služebních požitcích, které zabírají více než polovinu knihy. — Spis bude jistě vítanou pomůckou všem poplatníkům důchodové a výdělkové daně.

H r o m a d a.

Z právní prakse.

Otázka soukromoprávní platnosti smluv o provozování biografu jinou osobou než majitelem licence též s hlediska civilního soudního řádu.

V č. 8 »Právní prakse« ze dne 11. dubna 1938 v pojednání dr. Knapa jest odkazováno na rozhodnutí Vážný č. 14.717, v kterém uznal nejvyšší soud platnost úmluvy majitele licence s třetí osobou, jíž se tato třetí osoba zavázala objednávati u jednotlivých půjčoven filmy vlastním jménem a na vlastní účet a dodávati je licenciátu k předvádění.

Též v rozhodnutí Rv I 455/37 ze dne 16. března 1938 se nejvyšší soud zabývá otázkou platnosti takové úmluvy. Žalující strana v tomto sporu však uplatňovala, že smlouva byla uzavřena na oko a že měla jí býti zastřena zakázaná pachtovní smlouva biografu.

Po názoru nejvyššího soudu zračí se převládající a rozhodné známky pachtovní smlouvy ohledně provozu kina v tom, že podnikatelské risiko nese třetí osoba, tudíž provozovatel kina. Tomuto risiku nasvědčuje okolnost, že majitel licence měl podle smlouvy nárok na týdenní určitou částku na krytí režijních vydání a že provozovateli kina měla býti ukládána na jeho zvláštní účet u peněžního ústavu hrubá tržba a ústav měl podle generálního příkazu provozovatelova týdně hraditi z tohoto účtu jen smluvený paušál mimo potřebnou částku na dávku zemskou a daň z obratu. Provozovatel podle smlouvy musil platiti ze svého příplatky za delší než 2½ hodiny trvající program, dále hraditi náklady za případně zvýšený počet personálu, za veškerou reklamu atd.

Nejvyšší soud, vykládaje obsah smlouvy podle ustanovení § 914 obč. zák. a čl. 278 obch. zák., dospěl k úsudku, že v daném případě šlo ve skutečnosti o zakázanou smlouvu pachtovní, a uznal žalovaného majitele licence zodpovědným za placení půjčovného (správně: nájemného) za filmy dodané ku předvádění.

Nejvyšší soud poukazuje na rozhodnutí č. 14.717, avšak připomíná, že v onom případě »pro nedostatek skutkového přednesu tehdejší žalobkyně neměl důvodu blíže se obírati obsahem úmluvy«. Je tedy zřejmo, že rozhodnutí č. 14.717 sbírky vyznělo v neprospěch žalující půjčovny filmů jedině proto, poněvadž nebylo tvrzeno, že smlouva byla vyložena podle předneseného označení a byla uzavřena na oko a že podle podmínek smlouvy jde vpravdě o zakázanou smlouvu pachtovní. Bude tedy třeba v každém případě dbáti toho, aby ve skutkovém přednesu byly tvrzeny vždy okolnosti (jednotlivé podmínky smlouvy), které nasvědčují pachtovnímu poměru, který měl býti pouze jen zastřen jiným označením.*)

Jan Wertheimer.

Sudiště pojistné smlouvy.

JUDr. E. J. H a a s, advokát ve Fryštátě, nám píše:

Sem tam se ještě objevují pochybnosti, zdali u sudiště dle § 12, odst. 5 zák. o pojistné smlouvě č. 145/1934 Sb. z. a n. lze uplatňovati i nároky pojistníkovy proti pojistiteli ze soukromých pojišťovacích smluv, uzavřených p ř e d e d n e m 20. ledna 1935, ve kterýžto den, jak známo, nový pojišťovací zákon vstoupil v platnost. Citované ustanovení ob-

*) Že n. s. trvá na judikatuře, podle níž každá neschválená smlouva pachtovní mezi licencionářem a pachtýřem má v zápětí závazek licencionářův za objednávky filmů, ať je učinil p a c h t ý ř s v ý m v l a s t n í m j m é n e m či nikoli, plyne i z nejnovějšího nám známého (dosud neuveřejněného) rozh. z 6. dubna 1938, Rv I 788/37. — Pozn. red.

sahuje, v souhlasu s §em 81 chystané novely zák. o soudní příslušnosti, důležitý průlom zásady § 65 j. n. o místní příslušnosti soudu bydliště žalovaného, neboť nyní mohou býti podány žaloby proti pojistiteli i u věcně příslušného soudu bydliště pojistníkova.

Jelikož jde o výjimku, třeba vyložiti cit. ustanovení restriktivně, což mnohdy svede k tomu, míti za to, že předpis § 12, odst. 5 cit. zák. přichází v úvahu jen v případech »nových« smluv, t. j. smluv uzavřených p o d n i 20. ledna 1935. Další zdánlivou oporu najde dotyčná argumentace ve znění § 162 cit. zák., který obsahuje výpočet oněch ustanovení cit. zák., která platí expressis verbis pro stávající již pojistné poměry.

Vydané komentáře se touto věcí neobírají, až na komentář Papouškův, k jehož názoru se připojilo následující usnesení vrchního soudu v Brně z 20. května 1938, R III 150/38, kterým bylo vyhověno stížnosti žalujícího pojistníka proti usnesení krajského soudu, odmítajícímu žalobu na plnění ze smlouvy z r. 1920 pro vznesenou námitku místní nepříslušnosti. Odůvodnění rekursního usnesení zní takto:

»Prvý soud vyhověl napadeným usnesením této námitce z důvodu, že platnost ustanovení § 12, odst. 5 zák. č. 145/1934 Sb. z. a n. se na tento spor nevztahuje, ježto v § 162, odst. 1 cit. zákona, v němž jsou uvedena ustanovení platící v době účinnosti tohoto zákona, ustanovení § 12 obsaženo není.

S názorem tím nelze souhlasiti a dlužno naopak přikloniti se k názoru stěžovatele, že v § 162 cit. zák. uvedeny jsou pouze předpisy práva materielního, týkající se obsahu pojišťovací smlouvy samé, ohledně nichž zákon nařizuje, že platí i pro stávající již pojišťovací poměry; ustanovení to nedotýká se však formálního práva procesního, jež je podle své povahy ius cogens, a tudíž otázky příslušnosti soudu, nově upravené v § 12 cit. zákona, a proto nebylo ani třeba otázku tu jako samozřejmou v zákoně tom zvláště upravovati.

Stížnost proto byla shledána důvodnou a bylo jí vyhověno.«

K tomu jen lze dodati, že totéž platí i o ustanoveních §§ 11, odst. 1, 119, odst. 2, věta 1., 142 až 145, 117, 122 a 159 až 161 cit. zák., která rovněž nejsou obsažena v § 162 cit. zák.

Zajištění palmárních nároků v advokátních plných mocích.

V Deutsches Anwaltsblatt 1938, č. 5 a 6 rozpředla se diskuse, které se zúčastnili Dr. Walzl, Broumov, Dr. Oswald, Tachov a Dr. Pužman, Praha.

1. Uvažována byla možnost, v advokátních plných mocích přímo písemně prohlašovati, že strana p o s t u p u j e advokátu svoje nároky na útraty. Námitky proti této formě jsou jednak s hlediska procesního (ztráta aktivní legitimace strany pro případ exekuce, vzhledem k tomu, že nárok na vybrání přisouzených útrat přejde na třetí osobu, t. j. na advokáta), jednak s hlediska poplatkového (Dr. Oswald), vzhledem k tomu, že přísná judikatura k § 39 popl. zák. patrně nepřipustí, aby doložka o postupu útrat byla vykládána jako nesamostatná součást plné moci.

2. Východisko z těchto obtíží navrhuje Dr. Pužman takovou formulaci, která s hlediska procesního neznamená změnu aktivního subjektu (navrhuje z á s t a v u n a m í s t o c e s s e) a s hlediska poplatkového zajisté nemůže býti vykládána jako samostatné právní jednání, nýbrž jen jako zajištění nároku ze smlouvy zmocňovací plynoucích, tedy obdobně jako jest tomu při zástavním právu za dobírku trhové ceny a pod. Formulaci navrhuje tuto:

»Zavazuji(eme) se (rukou společnou a nerozdílnou), že mu úplnou náhradu všech (i mimo řízení vzniklých) hotových výloh, jakož i odměnu v poměru k postupu jeho prací budeme zálohovati a po vyúčtování v kterémkoli stadiu prací úplně zaplatím(e) bez ohledu na případné přísudky a p o s t u p u j i(eme) mu k z a j i š t ě n í těchto jeho nároků,